

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ.ਜੇ.

ਦੀਵਾਨ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 627.

i

27 ਸਤੰਬਰ 1968

ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ (LI of 1962) ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਅਤੇ 38 ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ (ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ) (ਪੰਜਾਬ) ਨਿਯਮ, 1963, -- ਨਿਯਮ 8 - ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ - ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ - ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ 10- ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਸਾਲਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ-ਕਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)- ਧਾਰਾ 226- ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਪਾਰਟੀ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੀ-ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ-ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ (ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ) (ਪੰਜਾਬ) ਨਿਯਮ, 1963 ਦਾ ਨਿਯਮ 8, ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਫਰਜ਼, ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਸਾਢੇ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਟਿਕਲ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ. (ਪਾਰਾ 8 ਅਤੇ 10)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਉਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 8. ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਉਠਾਉਣਗੇ

ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਬਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੱਡੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰੇਮਵਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 11 ਅਤੇ 12)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ। (ਪਾਰਾ 20)

1968 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ. ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 27 ਸਤੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 2 ਮਾਰਚ, 1964, 29 ਜੂਨ, 1964, 17 ਨਵੰਬਰ, 1964, 17 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਾਈ ਪੀ ਗਾਂਧੀ।

ਡੀਸੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3।

ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ, ਅਤੇ ਐਸ. ਪੀ. ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.—ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ (ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ) (ਪੰਜਾਬ) ਨਿਯਮ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਖਿਆ

(2) ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੀ. ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 26 ਮਾਰਚ 1968 ਨੂੰ ਜੇ.

(3) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਨੰਬਰ 12, ਮਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਛਾਉਣੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ, ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5, ਸਾਲ 1946 ਤੋਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਸੀ। ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ, ਮਿਤੀ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1942 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਵਾ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚੈਮੀਅਰਜ਼ ਹੋਟਲ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ 'ਤੇ ਹੋਟਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ, ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ 9 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਦੂਰ ਸਰਕਲ, ਜਲੰਦੂਰ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਲਾਭ. 21 ਜੂਨ, 1963 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਲੰਦੂਰ ਅੱਗੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਾਫੀ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 26 ਜੂਨ, 1963 ਨੂੰ, ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਨੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 2000 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਉਸਦੇ ਬੰਗਲੇ ਲਈ 400 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ^{ਬੇਕਰਕੇਂਗ} ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ 110 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ 'ਜੀ' ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 2,830 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਲੰਦੂਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 2 ਮਾਰਚ, 1964 ਦੁਆਰਾ, (ਅਨੇਕਚਰ 'ਐੱਚ') ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੈਮੀਅਰਜ਼ ਹੋਟਲ ਲਈ 1,503 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ, ਉਹ

ਨੇ ਬੇਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਸਮ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1,553 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1,500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। 30 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ * ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ। . ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 4) ਨੂੰ 110 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, ਹਾਲਾਂਕਿ, 31 ਮਾਰਚ, 1964 ਦੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 6 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 29 ਜੂਨ, 1964, ਫਿਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ

ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਸਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ। 2 ਮਾਰਚ, 1964 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਐੱਚ')। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5, - 29 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਦੋ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ 7 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੰਡ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਦੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਐਨ' ਅਤੇ 'ਓ' ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ - ਵਿਆਪਕ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਕਿਉ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ (ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। - ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ) (ਪੰਜਾਬ) ਨਿਯਮ, 1963 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਹੇ ਜਾਣਗੇ)। ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ: 5 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 4 ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

Diwan Ishvvar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਨੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 4 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'V' ਹੈ। ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 300 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 1,253 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4, ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਐਚ', 'ਆਈ', 'ਕਿਊ', 'ਡਬਲਯੂ' ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਵੀ'।', 4 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ।

(4) ਮਿਸਟਰ ਗਾਂਧੀ, ਟਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ 1 ਥਰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ 8, 9 ਅਤੇ 10, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ ਵੀ, ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ (ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ) 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਨਿਯਮ 8 ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਇਨਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ, 8 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਅਤੇ ਵੰਡ ਵੀ ਕਰੇਗਾ" 'ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ, ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 9 ਅਤੇ 10 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ 10 ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।

(5) ਮਿਸਟਰ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ, [Tlearnedncounsel iforxrespondent No. 14, ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਅੱਗੋਂ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 1 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 30, ਜੋ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਿਯਮ 9(1) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ

ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ "ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ, ਦੂਸਰਾ, ਨਿਯਮ 8 ਬਾਰੇ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੰਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਨਿਯਮ 8 ਅਤੇ 9 'ਤੇ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਦੋਂ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸਾਲਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ

ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(6) ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਇ 6 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 6 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 29 ਤੋਂ 39 (ਦੋਵੇਂ ਸੰਮੇਲਿਤ) ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਅਤੇ 32 ਸਹਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਬਲ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੰਡਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 35 ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 36 ਅਤੇ 37, ਵਿਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 37, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 38, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 39, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ) ਦੇ ਡੀ' ਫੈਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। (ਪੰਜਾਬ) ਨਿਯਮ, 1963, ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ

Diwan Ishvvar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਨਿਯਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੋਪੀਆ (ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ) ਨਿਯਮ, 1962 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਚੈਪਟਰ 6 ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ / ਸਮਾਨ. ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

8. ਮੁਆਵਜ਼ਾ। -ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਗ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 30 ਜਾਂ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਮਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ. -i(1) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ com ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, com ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ, ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 217 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਅਦਾਲਤ।

(2) ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਲਸ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਤਾਂ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾ

ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

(8) ਨਿਯਮ 8 ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਢੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਦੋ ਗੁਣਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਾਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: -

"ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ।"

ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਡ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ 'f ਨਿਯਮ 8 ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

(9) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਾ ਵੰਡਣ ਲਈ ਅਖਤਿਆਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੰਡ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ "ਦਿਲਚਸਪੀ" ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1962। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਬਦ "ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ" ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਖਾਲੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ "ਵੰਡ ਵੀ ਕਰੇਗੀ"। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ 8 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ, ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(10) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੰਡ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜੋ. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਸਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸਾਢੇ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਕਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ "ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ

Diwan Ishvvar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਵੀ ਵੰਡੀਆ" ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਜੇ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਸਾਢੇ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਅਟੱਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

(11) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 10(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਕੰਪ ਟੈਟ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਵਿਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਨਿਯਮ 10 ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ - ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਉਠਾਉਣਗੇ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਹੋਰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 6 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਅਤੇ 37 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮਾਮਲਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਉਪਾਅ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਢਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ; ਦੂਜਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਬਰਾਬਰ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਸੰਕੇਤਾਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰੋ - ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 19-ਏ ਹਨ।

ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1939 ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। 1939 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1939 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਨਿਯਮ 75-ਏ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ 1939 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ *ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਾਂਤ (1)* ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਤ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜੋ ਕਿ 1939 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨਾ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਰੁਕ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ XXII ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ (ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1949 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1949 ਦੇ ਉਕਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ) ਐਕਟ, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਿ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1939 (XXXV ਦਾ 1939) ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1948 ਕੈਲ. 195.

Diwan Ishvvar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ (ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ) ਐਕਟ, 1947 (1947 ਦਾ XVII) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਹਨ;

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ੀਕਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ;

ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ "-

ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

"ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ। -(1) ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਲਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 8 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। - ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਲਝਣਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ "ਵੰਡ ਵੀ" ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਕੈਨਾਲੇਜੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(ਈ) ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ,

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 1894. ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਾਂਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ (ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮਾਪਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕਰੇਗਾ। ਦੇ-

(i) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲੀ ਖੇਤਰ;

- (ii) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
 (iii) ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਐਕਵਾਇਰ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 1894 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਦੇ ਸਨ।

(15) ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।« ਇੱਕ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੀ ਰਕਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਚੈਪਟਰ 6 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10 'ਤੇ ਜੋ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਫਿਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 217 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ. ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਇਕਲੌਤਾ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ - ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਕਿੰਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8, 9 ਅਤੇ 10, ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮਪੋਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਵੀ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(17) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 'ਐੱਚ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੋਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵੈਧ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ

Jiw.ili Ishwar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਸਾਲਸ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ ਸਾਲਸ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਸਾਲਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰਿਸ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਰਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ।

(18) ਦੂਸਰਾ, ਦਲੀਲ Mof Mr.hSachar1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - "ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।" ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 17 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, - ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ, ਭਾਗ I ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ 'ਡਬਲਯੂ' ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 13 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਅਤੇ 4 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 1.963 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 794 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀਵੀ ਬਾਰੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਦੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੇ. 3 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ: -

“ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਉਸਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ-ਕਮ-ਸੈਕਡਰ ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਚ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ! ਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੇਂਡੂ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, (2), ਜਿੱਥੇ

ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ'-

ਘਾਟ ਅਤੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਵੀ ਹੈ , ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਧਾਰਨਾ ਵਜੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ . ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਮਾਣਕ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, (3), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਅਪਣਾਇਆ। ”

(2) rLR (1964) 1 ਪੀ.ਬੀ. 905.

(3) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 425.

ਮੈਸਰਜ਼ ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ , ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। **** * * *

*

* * * ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।”

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਟੀ.ਪੀ. ਡਾਵਰ ਬਨਾਮ ਲਾਜ ਵਿਕਟੋਰੀਆ, (5) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨਾਲ

Jiwili Ishwar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ।

(19) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ *ਭਗਤ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੋਨ - ਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (7) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

- (4) ਏਆਰਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 397.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1144
- (6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 SC 340
- (7) ILR (1966) 2 ਪੀ.ਬੀ. 664=1966 PLR 496.

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵਿਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ *ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (8) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ.

"ਇਹ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਵਕੀਲ ਨੇ *ਪਹਿਲੂ ਰਾਮ* ਬਨਾਮ *ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (9) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(20) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੁਆਰਾ ਥਿਸਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਢੇਲੀ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਐਚ' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੰਡ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ: -

“ਇੱਥੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੈ।

ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 2 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 17 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਨੇਕਚਰ 'ਡਬਲਯੂ' ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੱਕ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

(8) 1967 PLR ਛੋਟੇ ਨੋਟਸ 32.

(9) 1967 PLR ਛੋਟੇ ਨੋਟਸ 19.

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਚ.ਐਮ. ਫਿਲੋ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (10) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਉੱਚੇ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਕੋਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ; ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਟੀਨਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਸੇਢੀ ਜੇ.

ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1959 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 304.

Jiw.ili Ishwar Dass, etc. v. The State of Punjab, etc. (Sandhawalia, J.)

3 ਅਕਤੂਬਰ 1968 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X)—ਸੈਕਸ਼ਨ 18— ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ—ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ—ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਸਹਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰ—ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

(10) . 1966 ਕਰ. LJ (Pb.) 678.